

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Če celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Če pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Če četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalisne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3575

REGISTRACIJA INOZEMCEV

Demonstracije brezposelnih, katere označajo nekatere razne komunistične izgrede, ki so se vršile dne 6. marca po raznih ameriških mestih, bodo našle svoj odmev tudi v Washingtonu.

Stoprocentni Amerikanci bodo začeli še z večjo vneto zagovarjati registriranje tujezemcev, oziroma vseh onih, ki niso ameriški državljani.

V kongresu so že tri tozadevne predloge. Ena med njimi določa, da bi se moralo registriranje vsako leto ponoviti.

Za prvo registracijo bi moral plačati inozemec dva dolarja, za vsako nadaljno pa en dolar.

Dobil bi izkaznico, ki bi bila opremljena z njegovo fotografijo, katero bi moral pokazati na zahtevo vsakemu policijskemu uradniku.

Pri registraciji bi moral dati inozemec natančne podatke o svojem življenju.

Inozemec, ki bi se pet let zaporedoma tako registriral, bi lahko prosil za državljanstvo, ne da bi si nabavil prej takozvani "prvi papir".

Inozemca, ki bi se dve leti ne registriral, bi lahko deportirali.

Tozadevno predlogo je stavil poslanec Aswell iz Louisiane.

Malo manj drastična je predloga poslanca Cabla iz Ohio.

Določa, da bi se moral vsak inozemec vsako leto registrirati. Pristojbina bi znašala 50 centov. Nadalje naj bi bilo inozemcem, ki so se priselili med letom 1921 in 1. julijem 1924, dovoljeno, da bi svoj prihod legalizirali.

Oče tretje predloge je pa senator Blease iz South Caroline.

Predloga določa, da se mora inozemec, ki se je nepostavno priselil, pa se hoče tukaj zastalno naseliti, prostovoljno javiti generalnemu priseljenišnemu komisarju, ki mu proti plačilu \$3.— izda registracijski certifikat. Certifikatu bi bila priložena fotografija in natančen opis priseljenca. To bi bil dokaz njegove postavitve priselitve.

Pravijo, da je namen teh predlog omogočiti oblastim, da bi zamogle vse nepostavno priseljene inozemce čimprej izslediti ter jih poslati nazaj.

Ako bi bila ena teh predlog sprejeta, bi se vršili dnevnogoni na ljudi, kakršni se niso niti med vojno vršili.

Nihče ne zameri oblastim, ako zasledujejo inozemske agitatorje in združbarje, toda sedaj obstoječe postave popolnoma zadoščajo, da oblasti uspešno nastopijo proti njim.

Vsak mesec deportirajo na stotine nezaželenih tujcev, ne da bi jim bilo treba v to svrhu izdajati kake nove postave.

Predloge, s katerimi nameravajo uvesti kontrolo nad inozemci, so vse prej kot sestavljene v ameriškem duhu.

Prevzitar oklal zeta.

Te dni je bil v Slovenski Bistrici živinski in kramarski sejem. Tja je je mahnil tudi 60-letni, če čvrsti prevzitar Kopče iz Stanovskega, blizu Poljčan, da bi kupil za zeta, ki mu je pred letom dni prepustil posvetno, možno kravo in še kaj drugega za sebe.

Na sejmu je bilo kajpak vsega na pretek, vendar nič takega, kar bi ugajalo njemu. Nejevoljen se je zašel v bližnjo gostilno, kjer si je privoščil precejšnjo mero lanske dobre kapljice. Rekl bi skoraj malo prevedel. Šele v mraku se je zibal proti domu.

Star pregovor pa pravi, da na jeno ni dobro piti in res se je ta romca to pot spot izkazala. Natak njen kot je bil možakar, je začel doma razgrajati in vpiti nad z-

tom: "Večerjo mi daj, ali pa te nažgem ko mačka!" Ker pa mu zet ni mogel takoj postreči z večerjo, stari pa tudi ni dal miru in se ga je celo dejansko lotil, je zet starega, da se ga ubrani, udaril čez plečca s polenom, ki ga je ravno imel pri sebi. Tedaj pa zagrabil razjarjeni K. v bližini se nahajajoči kuhinjski nož ter vsaka dvakrat precej močno slabotnega zeta po roki na dveh mestih. Roka je bila mahoma vsa krvava. — Na krik: "Okal me je!" je pritekla v hišo preplašena žena, ki mu je obvezala roko za prvo silo. Robustni možakar pa je, ko je zagledal kri, odmaknil pete. Baje se do sedaj ni vrnil v hišo. Bržčas mu je iztreznjenemu žal za dejanje in zdaj kje pri sosedu obuja kes ter se jezi na prevročo kri...

Dopisi.

Detroit, Mich.

Ne vem, kaj je z detroitsko naselbino in dopisniki, da se noben ne oglasi v listu Glas Naroda.

Detroit je res lepo mesto, kjer se izdehuje na tisoče avtomobilov, toda to je samo takrat, kadar se našim baronom poljubi in to navadno pride le po par mesecev na leto, da se dela na vse pretege, potem se pa pusti delavce brez vseh sredstev na cesti. Sedaj pa živite kakor hočete, milijoni so že v naših žepih. Začelo se je pa nekoliko drugače gibati. Velike glave so se malo prestrašile dne 6. marca t. l. Sto tisoč brezposelnih delavcev je prikerakalo pred mestno hišo, kjer so povedali, da zahtevajo delo ali pa kruha, da so lačni. Mestna uprava je na tisoče detektivov najela in naročila policijski najpretepa in strelja, če se bo kateri kaj bolj slabobonašal. Toda molili so se. Ni bilo nikakršnih nemirov, toda nekoliko jih je bilo vrženih v zapor, a so bili izpuščeni takoj. Kapitalistično časopisje je kričalo, da nam hočejo rdeči vzeti nase deželo in jo vladati po svoje. 7. marca so pa zakričali: No, to pa niso bili sami tujci, to so bili pa tudi naši Amerikanci in davkoplačevalci; toraj bo treba kaj napraviti.

Kakor se sliši, so začeli v tovarnah popisovati imena, da bodo odpustili tiste delavce, ki niso državljani in bodo zaposlili same državljane in tiste, kateri plačujejo davke. Kar se tiče Slovencev, jih ni veliko v tem mestu, da niso državljani.

Omeniti moram tudi, da prirediteljski in dramatični zbor "Bled" plesno veselico v soboto dne 15. marca 1930 v Slov. Del. Domu, na 437 S. Artillery Ave. Pričetek ob 7 uri večer.

Toraj rojaki, udeležite se te zabave, ker bo veliko veselja. Igral bo Steamboat Stimers orkester, v sprednji dvorani pa harmonika.

Toraj na svidenje 15. marca zvečer!

Mary Klančnik.

Detroit, Mich.

Prosim, priobčite teh par vrstic iz tega veleemesta Detroitu.

Precejšnje število je tudi Slovencev v tukajšnjem mestu in so razkropljeni na vse štiri dele, tako da tudi dve družini skoro ne živita v bližini. Delo je že nad pol leta še vedno daleč pod ničlo in koliko časa bo še pod ničlo, nihče ne ve. Že nad pol leta je na tisoče ljudi brez najmanjšega zaslužka, zatoraj ni čuda, da so ropi na dnevnem redu ker so ljudje brez sredstev. Gospodje magnatje si pa mislijo: Mi vas bomo že naučili, da nam boste pokorni.

Kaj se zdaj Henry Ford za svoje eufije briga, saj so mu nakupili milijone, ker so garali zanj in kupovali njegove košarice. On si zdaj misli: Kaj me vi brigate in vaši otroci, če so lačni in nagi, jaz imam svoje malhe polne milijonov. Če hočete, da ti dam še kaj za garati, kupi najprej karo od mene, da te bom še malo bolj izstradal.

Nisem še dolgo v Detroitu, pa kot vidim in slišim, je Ford s svojo tovarno več ljudi v revščino spravil kot jim pa pomagal. Ford sam in drugi bogataši so vso zemljo daleč

naokoli pokupili, tako da mora ubogi delavec po \$2000 ali pa še več za lot dati, potem ga pa še kontraktorji znajo izkoristiti, da ga navadna hiša trikrat toliko stane kot je vredna.

Ravno tukaj v Detroitu bi morala biti močna unija, da bi kapitalisti tako ne izkoriščali ubogega delavca kot ga. Pa kaj, ko je dosti ljudi, ki se ne zavedajo, kaj jim je potrebno, da bi bili na boljših stališčih. Ne vem, koliko tisoč je samo Poljakov v Detroitu, pa skoro gotovo jih ni en procent, da bi bili ameriški državljani. Ravno tako so Jugoslovani in drugi narodi, ki se ne brigajo za državljanstvo, zatoraj jih kapitalisti dosti lažje izkoriščajo, ker tujec nima nikjer nobene pravice.

Zdaj so tiste, ki so za mesto delali in niso ameriški državljani začeli odstavljati.

Naj zadestuje za danes, da ne bošel ta dopis v urednikov koš.

Pozdrav vsem čitateljem G. N. I.

Eden iz Detroitu.

Valley, Wash.

Dolgo časa že ni nobenega glasu z Zapada Zdrženih držav.

Čeravno imamo suho mrzlo zimo, se nam vendar še ni črnilo posušilo ali zmrazilo. Zimo imamo pa takorekoč brez snega. Ako ne bo dežja, obeta se nam suha — slaba letina.

Upajmo na dobro, saj slabo tako ali tako samo rado pride. Pust je minil brez vsake ohceti Smrtina slučaja smo pa imeli kar dva ta predpust.

Resničen je stari pregovor: Star mora umreti, mlad pa zna umreti. Pijonirji, ki so stvarili prve slovenske naselbine po Ameriki pred več kot 50 leti, legajo v grobove.

Tako je zaprl oči in zapustil to solzno dolino 17. februarja 1930 87-letni starček in oče 8 otrok, previden z svetimi zakramenti, Slovence Andrew Peterne, podomače "Šekov oče".

Pogrebne obrede s sv. mašo zadušnico je opravil Rev. Father Stang iz mesta Chewelah. Nato je bil pokojni položen k zadnjemu počitku poleg svoje žene Apolonije, ki je umrla pred 18 leti na družinski lot, na pokopališču sv. Jožefa, poleg slovenske cerkve.

Pogreb se je vršil ob veliki udeležbi Slovencev, kakor tudi drugorodcev. Pokojnik je bil znan kot eden najstarejših v Stevens County.

Navedem naj nekoliko njegovo zgodovino.

Pokojni Andrej se je rodil pred 87 leti v vasi Zgornje Laze, fara Gorje pri Blejskem jezeru na Gorenjskem.

Leta 1878, to je pred 52 leti se je podal z malo družino v Ameriko za boljšim kruhom.

Prišel je v Minnesoto v Brockway, kjer je sedaj fara sv. Stefana. Tam si je ustanovil svoj novi dom. Seveda takrat jim je šla trda, kot vsakemu, ki si iz gozda dela polje.

Leta 1889, pred 41 leti, se je odpravila družina iz Minnesote proti Zapadu, v državo Washington in z njim tudi Janez Uderman in njegova družina.

Do mesta Spokane so se pripeljali z železnico, potem so si našli voznika, da je njih bomo ime-

tje in obe družini pripeljal po dveh dnevni vožnji do kraja, kjer se je imenoval Valley.

Železnica takrat še ni tekla skozi Valley. A bilo pa je za nekaj drugih naselencev, ker so imeli že tudi pošto. Pošto je nosil neki Indijaneec s konjem iz mesta Spokane.

Takrat je bilo se dosti "državne zemlje", kjer si je lahko vsak "državljan" naredil home-stead. Tako si je tudi pokojni Andrej Peterne in njegov prijatelj Janez Uderman naredil svoj lastni dom. Pač dosti dela in trpljenja, delati polje iz zaraščenega gozda in delati za življenje 10-glavne družine. Seveda, življenjske potrebe niso niso zahtevale tako visoke cene kot sedaj ter so bili z malim zadovoljni. No, pa vsaj so morali biti, ker drugače ni šlo.

Zaslужek je bil tako majhen, da se sedaj vsakemu čudno zdi, kako so mogli obstati.

Ko so otroci odrasli, so se razmere izboljšale. Great-Northern železnica je šla skozi Valley, kraji so se bolj začeli polniti z naselenci raznih narodnosti. Prihajalo je tudi več Slovencev v ta kraj. Potreba jim je bilo črke in šole. Šklicali so zborovanje in pokojni Andrew Peterne je dal prostor za šolo. Najprej je tukajšnje Slovence obiskoval neki italijanski duhovnik-misjonar ter imel sv. mašo v privatnih iz blokov narejenih hišah, ker so Slovenci radi prihajali k sv. maši. V pokojnikovi hiši je bila večkrat sv. maša.

Ko so si naredili šolo, je bila sv. maša darovana v šoli. Ko je našel naša stopila na boljše noge in je mladina odrasla, je pokojni Andrew Peterne zopet dal prostor, da so si postavili svojo lastno cerkev, to je pred 25 leti, zraven cerkve pa pokopališče, tudi na prostoru Peterne.

Tako smo položili njegove zemlske ostanke na nekdanjo njegovo zemljo, na slovensko pokopališče dne 19. februarja ob 10. uri.

Pokojni zapuša 8 otrok, kateri so vsi, kolikor toliko na dobrem stališču in žive v okrožju 10 milj od doma. Zapuša 5 sinov, Matja je na očetovem domu, John, Andrew, Jake in Barney, imajo vsi svoje farne. Hčere so: Jennie — Mrs. Elmore, Mary — Mrs. Nett, Maggie — Mrs. Klavano. Zapuša precej vnukov in pravnukov.

V fari sv. Stefana, Minn., zapuša še 85-letno sestro, Mrs. Kocjančič.

Omeniti pa moram, da 87-letni

starček nikdar ni pil alkoholne pijače, razen v mladih fantovskih letih kak kozarec vina, a bil je pa velik prijatelj "kofeta" in tudi nikdar ni kadil in užival nobenega tobaka.

Vsi njegovi otroci, katere je zmerom zelo rad imel, so ga mnogokrat prišli obiskat, tako tudi v času njegove 3-dnevne bolezni.

Pokojni je imel neko notranjo bolezen ter je bil do zadnjega izven bolniške postelje.

Pokojni je imel do zadnjega zdrhljaja dober spomin. Prijazen je bil z vsakomur. Tako mu bodi Bog dober plačnik za vsa njegova dela.

Njegovim otrokom iskamo sožalje, a Vam, pokojni oče, počivajte v miru in lahka naj Vam bo zemlja ameriška!

Drugi dan po Andrew Peterneovi smrti se je raznesla vest, da je v državni bolnišnici Medical Lake, umrla 14-letna hčerka družine Jakob in Marije Tomsha, Margareth.

Pogrebne obrede iz hiše žalosti v cerkev in sv. mašo zadušnico je opravil naš župnik Father Joyce dne 21. februarja ob veliki udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev.

Pokojna Margareth zapuša žalujouče starše, 4 brata in 3 sestre, več stricov in teta ter veliko število bratrancev in sestričev.

Sožalje prizadetim, a Tebi pokojna Margareth pa kljubem: Počivaj v miru! Lahka naj Ti bo rodna zemlja ameriška, dokler nas angel smrti ne združi, saj je usojeno nam vsem enkrat umreti.

Zato imamo upanje, da se vidimo nad zvezdami.

Se enkrat izrekam obema družinam sožalje!

Pokojno priporočam v večni spomin in molitev.

Po nesrečni operaciji, za vnetjem slepice, v Sacret Heart bolnišnici v Spokane se je vrnila Rozi, hčerka Louis in Helene Trampush, na svoj dom. Želimo, da bo šla kmalu v družbo in v šolo, ker je dijakinja 2 razreda gimnazije.

V bolniški postelji se nahaja Slovenec John Burya. Upamo, da bo kmalu okreval.

Pozdrav vsem bralcem in bralkam Glas Naroda, ter kljubem vsem, čeravno bolj zgodaj: Veselo velikonočne praznike in veselo Alelujo, posebno pa Petru Zgagi, ker rada čitam njegovo kolono.

Mrs. Marie Omeje, roj. Torhar, iz fare Gorje.

TUJSKI PROMET NA ŠVED.

SKEM

Turizem raste tu od leta do leta. Zlasti se je zadnje čase povečalo število ameriških izletnikov. Nemci, Danci, Norvežani, Finci pa izkazujejo prave rekorde. Pomnožilo se je takisto število posetnikov iz latinskih držav, posebno iz Francije. Po redarstvenem zapisniku v Goeteborgu je od 1. januarja do 31. avgusta 1928 prišlo 30.000 potnikov iz inozemstva skozi to pristanišče na Švedsko. Močen dotok tujcev javljajo osobito v severne švedske pokrajine, zlasti Jemtland in Laponsko. Nad 20.000 inostrancev si je poleti ogledalo te dežele. Izletišče Abisko v Laponiji, znano kot najpripravnější kraj za opazovanje polnočnega sonca, je dobilo 1900 obiskov od vseh strani sveta.

Velikonočni prazniki se bližajo. . .

GOTOVO se boste tudi to leto spomnili svojih dragih v stari domovini, z malim ali večjim denarnim darilom za velikonočne praznike.

Pripravljeni smo popolnoma za točno izvršitev vseh naročil, vendar prosimo, ne odlašati in nam naročila poslati čimprej mogoče. Večkrat se odpo more nujni potrebi, in veselje obdarovancev se podvoji, ako dospe denar pravočasno.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Peter Zgaga

Francozo so se začeli kujati na londonski konferenci. Najbrž bo šlo vse skupaj raketom zvižgat.

In ko se bodo poslavljali, si ordo mislili: — Saj smo že vnaprej vedeli, da je vse skupaj neumnost. No, nič zato! Spas je bil pa vendarle.

Kapitalisti so strašno jezni na komuniste. Iz Amerike jih hočejo izgnati in ne vem, kaj se vse.

Najboljša rešitev težavnega problema bi bila tale: dobro delo naj dajo in dobre plače, pa bodo dobili v njih prijatelje in zagovornike, da s. boljše predstavljati ne morejo.

— Ko sem se ženil, se je oglašila besedi moja žena in njegov govor je trajal pol ure — je rekel rojak. — To se ni nič. Ko sem se ženil jaz pred 10 leti, se je tudi moja žena oglašila k besedi in njen govor se zdaj ni končal.

— Obtoženec, ali priznate, da ste krivi? — Nikakor ne, gospod sodnik, zagovornikov govor me je prepričal, da sem nedolžen.

— Janezek, ali te je oče kaj našeškal? — O ne, imam še pet starejših bratcev in predno pridem na vrsto jaz, je oče že preveč utrujen.

Prijatelj prijatelju, katerega je povozila kara: — Kaj miriš se vedno hoditi z bergljami? — Sam ne vem, ali moram ali ne.

— Kako to? — Zdravnik pravi, da mi ni treba, advokat pa trdi, da moram.

V Los Angelesu že več tednov pogrešajo nekó mlado damo, članico takozvane visoke družbe. Povsod jo iščejo, pa je ne morejo najti.

Ali so jo že doma iskali? Včas, redkokdaj seveda, se pa le pripeti, da so take dame doma.

Indijski voditelj Gandhi bo začel kljub angleški prepovedi rafinirati sol.

Sol je namreč v Indiji monopol ter se jo sme pridobivati edino iz izrecnim dovoljenjem Anglije. Gandhi se je s pridobivanjem soli izpostavil hudemu angleškemu popru.

V starokrajskih listih čitam, da je bil moj prijatelj Jože v Mostah pri Ljubljani silno povelčan.

Postal je starosta tamosnjega Sokola Kraljevine Jugoslavije. V poročilu je napaka. Glasiti bi se namreč moralo, da je postal — mladost.

Kajti on je vedno bolj mlad, čim bolj se stara.

V vseh ozirih sem revež, toda par dolarjev bi si od ust odtrgal, da bi ga videl obledenega v telovadno obleko, ko dela vletoč na drogu ali kake druge nevarne saltomortale.

Rad bi ga videl korakati na čelu uzorne sokolske čete, in bi staval nadaljih par dolarjev, da bi Jože odločno komandiral "vghrehtum", ko bi bilo treba kreniti na levo.

Prav posebno rad bi ga pa videl, ko bi v svoji novi lastnosti — kot starosta jugoslovanskega Sokola — jahal kako iskro koblico na sokolski veselici v temnem borstvu v bližini bele Ljubljane.

Dobro prijateljstvo je zlata vredno. Dober prijatelj je bolj kot memik zlata.

Zato ga bom v doglednem času prosil, če mi more skomandirati kak job pri novostanovljeni kraljevski jugoslovanski organizaciji. Sposobnosti mi ne manjka.

V desnem palcu leve noge me včas prime revmatizem. Odkar je bila uveljavljena prohibicija — torej že deset dolgih let — mi je voda najljubša za umivanje.

Najhušji argument je pa pismo, ki mi ga je pred kratkim poslala neká clevelandška rojakinja ter v pisnu brezposojno ugovarila, da so se mi začeli kisati možgani.

PRIZNANIE

Prepričajte se!

Njegova čast.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

19

(Nadaljevanje.)

— Zakaj tako slovesen, kaj hočeš od mene?
— Anton, bodi previden s konzulico! — je rekel Feliks poluglasno, s težkim izrazom.
Anton je postal temer mrtav v obraz ter stopil nazaj.
— Kaj hočeš — z njo?
— Posveti se, Anton. Bojim se, da me razumeš le predobro. Konzulica je popolnoma izgubila svoje duševno ravnotežje — ter se ne zna več obvladati. Njene oči vse na tebi z izrazom, ki me naravnost plaši. Prosim te, v rvesti bratovski ljubezni, umakni se, predno bo prepozno. Ta ženska je preveč strastna za majhna, neumna ljubimkovanja, kot se pač tvoja navada. Jaz vaju opazujem že dalj časa — ter se bojim, da bi tudi druga lahko videla več kot je potrebno. Konzul ne pozna sale, kajti oče nam je pripovedoval, da je v svoji mladosti ustrelil nasprotnika v dvorcu. Kdor pa se meša v tujo srečo, mora nositi vse posledice.

Anton ga je hotel najprej černo zavrniti, a pogled v prosojne oči brata, ga je zadržal od nagle besede.

— Ne delaj toliko hrupa radi majhnega, nedolžnega ljubimkovanja, Feliks. Takih stvari vendar ne smatra človek za resne, — je rekel poparjeno.

— Ti mogoče ne misliš resno, — a konzulica! Varuj se žalostigre! Anton je prišel korakati gorindol.

— Kako si prišel na to? — je vprašal nemirno.

— Dnes sem jo zopet opazoval. Nekaj je imela v očeh, kar je vzbujalo mojo skrb. V njenem pogledu je ležala neprikrita, strastna ljubezen kadar se je ozrla na te. Ne pozabi, da ima moža, ki je dvakrat toliko star kot ona. Zopet te moram prositi, — bodi previden ter umakni se, dokler je še čas. Pomisli, kakšne govorice bi se razvile iz tega, če ne kaj hujšega! Pomisli tudi na svoje starše. Ti nisi zaslužili, da bi povzročil jada.

Njegove besede niso ostale brez učinka. Anton je stal pri oknu in na njegovem, veselim, obrazu se je prikazal oblak skrbi.

— Imel nisem niti najmanjše slutnje, da bi lahko zapazil kaj takega, — je rekel končno, malodušno.

— Upam, da sem edini človek, ki je sploh kaj zapazil. Moji skrbni pogledi so vaju ostro opazovali. Slučaj pa lahko razkrije vsakemu drugemu, kar sem videl jaz. Konzulica se ume vedno manj obvladati!

— Bog, — tudi jaz sem še davno spoznal, da je bila zame neumnost priti k kakšno stvar z njo. Pogosto sem že sklenil, popolnoma umakniti se od nje. Moj Bog, jaz nimam drugega namena kot proslavljati njeno lepoto. Moja lahkomijsenost me je spravila v zelo nemučni položaj. Lahko ne bo pripraviti konzulice k nameti, kajti pogosto čutim na svojo nesrečo, kako resno vzame vsako stvar. Tudi za Henrieta mi je žal, če je kaj zapazil. V njegovi navzočnosti sem se vedno dvojno obvladal.

— Ti, — ampak ona ne!
— Ti misliš, da je tudi konzul kaj zapazil? — je vprašal Anton, prestrašeno.

— Upam, da ne. Vsak dan pa se lahko zgodi, če ne boš hitro končal vse te zadeve!

— To se bo zgodilo, Feliks, moja beseda ti dam! Hvala ti tudi za pouk, katerega si mi dal. Rad bi ti še nekaj obljubil, da ne bom namreč v bodoče tako lahkomijsen — vendar pa poznam dobro samega sebe, — preko dobrih sklepov ne pridem žalilob nikamor.

Feliks se je moral smehljati bratovemu skesanemu obrazu. Položil mu je roko na ramo.

— Lahkomiselnost si, Anton, a ne slab človek. Tudi ne smeš nikdar postati škoda bi bilo zate.

Oba sta si stisnila roki.

— Vse kar sva govorila tukaj, ostane med nama!
— Samoposebi umevno!

Bila je zopet sredo. Helma je stala ob čajni mizici ter urejala posodo. Nekoliko raztresena in razburjena je bila. Dan poprej je preiskrbel potrebne nakupe pri Althoffu ter se seveda zopet sestala s Felikom, ki je že dolgo čakal, kdaj bo prišla.

Dosti nista govorila, kajti oba sta bila nekoliko v zadregi in vsa zabava se je sukala krog klobuka Helme. Pri slovesu pa je Feliks dajal njeno roko dosti dalj časa kot potrebno ter rekel s pomembnim pogledom:

— Jutri na svidenje! Upam, da bo nama dovoljena ura kramljanja!

Te besede so vedno zvenele Helmi po ušesih ter polnile njeno srce z veseljem. Posebni ton je dajal tem besedam prav poseben pomen.

Konzulica je stopila v večjo dvorano, kjer je ponavadi sprejemala svoje goste pri čaju.

Dvorana je bila meblirana v slogu Ludovika XV. ter je bila opremljena zelo razkošno.

Vera je nosila okusno obleko z dolgo vlečko. Obleka je bila rmenkasta, in čipke preko nje so bile iste barve.

Helma se je pritaeno ozrla k njej. V zadnjih par dnevih se je konzulica izvrstno obvladala, vsaj v navzočnosti svojega moža. Le kadar je bil sama s Helmo, se je pogrezala v brezplodne sanjarje ali je pa tekala brez cilja po sobah kot da beži sama pred seboj.

Izgovorila je z Helmo le par kratkih besed ter se nato nestrpno ozrla na uro.

— Že je čas, draga Helma. Zagraje mi Chopinov notturno, katerega ste mi večeraj zaigrali.

— Zelo rada, draga gospe!

Helma je stopila k klavirju. Vera je zrla sanjavo na vitko, mladostno-krepko postavo, ki se je odbijala od temnejšega dela sobe. Kako dobro življenje imela ta deklica! Prosta je bila, — prosta, — ljubila je lahko, kogar je hotela ter ji ni bilo treba bati se in prikrivati svojih čustev.

Helma je zaigrala notturno z velikim razumevanjem. Bila je zelo dobra igralka.

Vera se je nasmilila nazaj z odprtimi očmi ter prisluškovala glasom, a bolj kot človek, ki si hoče na ta način prikrajšati čas. Vede je, da ne bo prišel Anton Althoff pred potekom pol ure in ker je živela dejanski le v njeni navzočnosti, ji je bilo čakanje izvanredno mučno.

Tekom igranja Helme pa je služabnik odprl vrata ter pustil vstopiti Antona Althoffa, ki je danes namenoma prišel prej kot ponavadi. Hotel je namreč govoriti z Vero.

Vera se je tako prestrašila njegovega vstopa, ko je naenkrat stal pred njo ter je odgovoril. Žarno veselje je razsvetlilo njeno lice, a nekaj bolestnega je vendar ležalo v njenem pogledu.

Možje ji je poljubil roko ter rekel nato pritaeno:

— Rad bi vas prosil za pogovor med štirimi očmi, milostna gospe. Raditega sem prišel tudi prej.

Vera je pokimala z glavo, da je razumela ter ga nato povabila, na sede poleg nje.

Medtem je Helma zaključila svoj komad in, ko se je obrnila proti Vero, da jo vpraša, če hoče igrati še naprej, je zapazila šele Antona. Dvignila se je, da ga pozdravi.

(Dalje prihodnjič.)

ATENTAT V SARAJEVU — ZGODOVINSKA DRAMA

(Konec.)

P. — V Avstriji?
O. — Bog nas obvaruj! (Smeh v dvorani.) Nisem bil za dinastije. Tako daleč nisimo mislili, mislili smo samo na zedinjenje, ostalo že pride.

P. — Ste se posvetovali zaradi bomb v Tuziji?

O. — Govoril smo o tem in sklenili da pojde eden po bombe v Tuzijo.

Ker sem jaz že bil tam nekajkrat, smo se domenili, da pojde on. Pojasnil sem mu, kje najde Jovanovića in kaj naj mu reče. Čez nekaj dni je odpotoval.

P. — Ste imeli kaka dogovorna znamenja?

O. — Da, škafličico cigaret "Stefanija".

P. — Ilie ni poznal Jovanovića?

O. — Ne, ko se je vrnil v Sarajevo, mi ni povedal, s kom je govoril.

Stanoval sem pri njem do atentata, o katerem smo se kar naprej pogovarjali. Zadnje dni me je hotel pregovoriti, da bi opustil atentat, toda jaz sem vztrajal. Ko je videl, da nič ne opravi, je nehal.

P. — Kdo je razdelil orožje?

O. — On (Ilie) jaz nisem mogel, ker nisem poznal pomočnikov.

P. — Kdaj ste prejeli orožje?

O. — Na dan atentata smo ga dobili pri Ilieju.

P. — Kako se je to zgodilo?

O. — Svoje orožje sem prejel okoli 8 ure in odšel iz hiše na promeno.

Ilie je tudi vzel orožje in ga izročil nekaterim, s katerim je imel sestanek. Drugim ga je oddal en ali dva dni prej.

P. — Ali je bil med temi tudi neki musliman?

O. — Je bil, toda o tem mi ni pravil Ilie. Na dan atentata sem začel iskati nekoga, ki ni bil sumljiv in našel sem sina državnega pravdnika Švare in nekega Spirica. Izprehajal sem se najprej s Spiricom, nato sva povabila še Švaro. Setali smo okoli in kramljali o čisto brezpomembnih zadevah. Obhodili smo najprej park, kjer sem hotel ostati, ona dva sta pa šla na korzo, čemur sem se protivil, kajti ostati sem moral na svojem mestu. Zato sem se vrnil in se izprehajal ob bregu, na kraju, ki mi je bil odkazan. Avtomobil se je približal in slišal sem eksplozijo bombe. Videl sem, da jo je vržil eden naših, nisem pa vedel, kdaj.

Množica je zbežala in tudi jaz sem pospešil korake. Avtomobil so se ustavili. Mislim, da je vsemu konec in videl sem, kako so peljali Čubrovića. V glavo mi je šinila, misel, da bi ustrelil njega, potem pa se sebe, da bi vsa zadeva ne prišla na dan. Toda ta naerit sam opustil, ko sem opazil, da avtomobil nadaljuje vožnjo. Nadvojvode v tem trenutku nisem spoznal. Do-

bro sem videl poleg njega neko žensko, toda vozili so zelo hitro in njena prisotnost me ni motila. Napotil sem se proti Latinskemu mostu in zvedel, da se je atentat ponesrečil. Vprašal sem se, kje naj se postavim. V "Bosanski pošti" in v "Tagbiattu" sem čital sporod spreveda.

Ustavil sem se, neki Pušara se mi je približal in mi rekel, ali ste videli to neumnost? Molčal sem.

Potegnil me je v stran, mislil sem, da me hoče preiskati, imel sem ga za špijona. Eden njegovih sorodnikov je špijon, zato sem sklepal, da je tudi on. Ne vem če je bil poleg ali ne, ko je privozil mimo avtomobil. Vzel sem samokres in sprožil na Ferdinanda dvakrat v oddaljenosti štirih ali petih korakov.

P. — Ali niste drugje merili na žensko?

O. — Ne. Opazil sem, da je bil še nekdo v avtomobilu in hotel sem ustreliti Potioreka.

P. — Ali ste vedeli, da ste zadele?

O. — Ne, nisem vedel niti kolikokrat sem ustrelil. Dvignil sem roko, da bi se usmrtil, toda policaji in oficirji so me pograbili in me pretepli, da bi se masčevali. Odvedli so me vsega krvavega na policijo, kjer so me zopet pretepli.

P. — Pustimo to. Streljali ste torej z namenom, da ubijete njega in Potioreka?

O. — Da, namenaval sem ustreliti tudi Potioreka, ker je bil z njim. Nič se ne kesam, ker sem prepričan, da se ne uniči šibo božjo in storil dobro delo. Splošno je naredil mnogo hudega vsem. On je avtor izrednih odredb in veleizdatniških procesov. (Princ je imel v mislih

veleizdatniški proces proti 23 Srbo-hrvatov v Zagrebu 1. 1909.)

P. — Veleizdatniški proces vendar ni zlo.

O. — Zaradi tega trpi ljudstvo.

P. — V čem je to trpljenje ljudstva?

O. — V tem, da je popolnoma obubožano in se z njim ravna kakor z živino.

P. — Ali je prestolonaslednik spravljal ljudstvo v bedo?

O. — Tega vi ne razumete. Videl sem, kako naše ljudstvo vedno bolj propada. Sem kmetski sin in vem, kaj se dogaja na selu. Zato sem se hotel masčevati in ne kesam se.

P. — Katere so izjemne odredbe, o katerih ste govorili?

O. — Zadevajo predvsem Srbe. Vse to je vplivalo name, kakor tudi dejstvo, da je bil German in sovraznik Slovanov. Nisem verjel da je ženi, kakor je to rekel poetically prokurator v svoji obtožnici, temveč sem bil prepričan, da bo oviral Slovan v jim škodil.

P. — V tem bi jih oviral?

O. — Preprečil bi z nekaterimi reformami naše zedinjenje.

Predsednik je prelozil zaslisevanje na prihodnji dan. Dne 13. oktobra se je zaslisevanje nadaljevalo. Principu so predsednik in drugi hoteli naravnost izsiliti priznanje, da so iniciatori atentata v Beogradu, kar je pa Princip odločno zanimal.

Isti dan je bil zaslisan še Trifko Grabež in nato drugi po vrsti. Od 16. do 21. oktobra so bili zaslisani priče. Sledi dobeseden govor državnega pravdnika, govori zagovornikov ter končna sodba. Zanimivo in dragoceno knjigo krasi osem slik.

OSEBNO VODENI

Velikonočni Izlet v JUGOSLAVIJO

Preživite veselo velikonočne praznike v vaši domovini. WHITE STAR LINE je priredila velik izlet, ki ga bo vodil Mr. A. H. Fiala. V domovino boste dospeli pred svetno nedeljo.

Po najkrajši morski poti preko Cherbourga na največjem parniku sveta

MAJESTIC iz New York
4. aprila

Tukaj je izredna prilika za udobno potovanje na hitrem ogromnem parniku z izvednim zastopnikom naše družbe, ki se bo brigal za vašo udobnost.

VELIK POMLADNI IZLET K
JUGOSLOVANSKI RAZSTAVI V PRAGI

Drugi velik WHITE STAR LINE osebno vodeni izlet je bil prirejen za priljubljeni

OLYMPIC iz New Yorka
9. maja

Potovanje po najkrajši morski poti preko Cherbourga vam omogoča, da dospete domov v manj kot enem tednu.

WHITE STAR LINE ekspresni parniki odplujejo vsak teden. Kamorkoli ste namenjeni, je pripravna vožnja.

BREZPLAČNO

Pišite po NAŠO krasno ilustrirano zemljepisno knjižico.

Za vse podrobnosti vprašajte kateregakoli naših agentov ali

WHITE STAR LINE
INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE COMPANY
No. 1 Broadway New York City

5 dni na oceanu
DO CHERBOURGA — 6 DNI DO BREMENA

Potujte v in iz

JUGOSLAVIJE

NA NOVIH, OGROMNIH EKSPRESNIH PARNIKIH

BREMEN — EUROPA

Tudi redna tedenska odplutja na slavni skupini

kabinskih parnikov.

PRIPRAVNA IN DIREKTA ZVEZA

Z VSEMI DELI EVROPE

57 BROADWAY NEW YORK

NORTH LLOYD

Glavni povratni dovoljeni in drugi zvezni posredniki v vseh mestih in vseh mestih ali

Glavni povratni dovoljeni in drugi zvezni posredniki v vseh mestih in vseh mestih ali

Glavni povratni dovoljeni in drugi zvezni posredniki v vseh mestih in vseh mestih ali

Glavni povratni dovoljeni in drugi zvezni posredniki v vseh mestih in vseh mestih ali

Glavni povratni dovoljeni in drugi zvezni posredniki v vseh mestih in vseh mestih ali

Kretanje Parnikov — Shipping News —

14. marca:	Majestic, Cherbourg, Bremen
15. marca:	Minnewaska, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
16. marca:	Saturnia, Trst
17. marca:	Augustus, Cherbourg, Bremen
18. marca:	Paris, Havre, Cherbourg, Antwerpen
19. marca:	Statenland, Cherbourg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
20. marca:	Leviathan, Cherbourg, Bremen
21. marca:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg
22. marca:	Berlin, Cherbourg, Bremen
23. marca:	De France, Havre, Cherbourg, Antwerpen
24. marca:	Westernland, Cherbourg, Antwerpen
25. marca:	Europa, Cherbourg, Bremen (Prvi dan)
26. marca:	Augustus, Cherbourg, Bremen
27. marca:	Minnewaska, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
28. marca:	Saturnia, Trst
29. marca:	Berengaria, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
30. marca:	Vulcania, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
31. marca:	Augustus, Cherbourg, Bremen
1. aprila:	Paris, Havre, Cherbourg, Antwerpen
2. aprila:	Statenland, Cherbourg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
3. aprila:	Leviathan, Cherbourg, Bremen
4. aprila:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg
5. aprila:	Berlin, Cherbourg, Bremen
6. aprila:	De France, Havre, Cherbourg, Antwerpen
7. aprila:	Westernland, Cherbourg, Antwerpen
8. aprila:	Europa, Cherbourg, Bremen (Prvi dan)
9. aprila:	Augustus, Cherbourg, Bremen
10. aprila:	Minnewaska, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
11. aprila:	Saturnia, Trst
12. aprila:	Berengaria, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
13. aprila:	Vulcania, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
14. aprila:	Augustus, Cherbourg, Bremen
15. aprila:	Paris, Havre, Cherbourg, Antwerpen
16. aprila:	Statenland, Cherbourg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
17. aprila:	Leviathan, Cherbourg, Bremen
18. aprila:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg
19. aprila:	Berlin, Cherbourg, Bremen
20. aprila:	De France, Havre, Cherbourg, Antwerpen
21. aprila:	Westernland, Cherbourg, Antwerpen
22. aprila:	Europa, Cherbourg, Bremen (Prvi dan)
23. aprila:	Augustus, Cherbourg, Bremen
24. aprila:	Minnewaska, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
25. aprila:	Saturnia, Trst
26. aprila:	Berengaria, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
27. aprila:	Vulcania, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
28. aprila:	Augustus, Cherbourg, Bremen
29. aprila:	Paris, Havre, Cherbourg, Antwerpen
30. aprila:	Statenland, Cherbourg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
1. maja:	Leviathan, Cherbourg, Bremen
2. maja:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg
3. maja:	Berlin, Cherbourg, Bremen
4. maja:	De France, Havre, Cherbourg, Antwerpen
5. maja:	Westernland, Cherbourg, Antwerpen
6. maja:	Europa, Cherbourg, Bremen (Prvi dan)
7. maja:	Augustus, Cherbourg, Bremen
8. maja:	Minnewaska, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
9. maja:	Saturnia, Trst
10. maja:	Berengaria, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
11. maja:	Vulcania, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
12. maja:	Augustus, Cherbourg, Bremen
13. maja:	Paris, Havre, Cherbourg, Antwerpen
14. maja:	Statenland, Cherbourg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
15. maja:	Leviathan, Cherbourg, Bremen
16. maja:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg
17. maja:	Berlin, Cherbourg, Bremen
18. maja:	De France, Havre, Cherbourg, Antwerpen
19. maja:	Westernland, Cherbourg, Antwerpen
20. maja:	Europa, Cherbourg, Bremen (Prvi dan)
21. maja:	Augustus, Cherbourg, Bremen
22. maja:	Minnewaska, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
23. maja:	Saturnia, Trst
24. maja:	Berengaria, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
25. maja:	Vulcania, Cherbourg, Hamburg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
26. maja:	Augustus, Cherbourg, Bremen
27. maja:	Paris, Havre, Cherbourg, Antwerpen
28. maja:	Statenland, Cherbourg, Bremen, Rotterdam, Antwerpen
29. maja:	Leviathan, Cherbourg, Bremen
30. maja:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg
31. maja:	Berlin, Cherbourg, Bremen

COSULICH LINE

Nagla Vožnja v Jugoslavijo

Prihodnje odplutje:

SATURNIA

22. MARCA — 26. APRILA

30. MAJA

VULCANIA

10. APRILA — 13. MAJA

19. JUNIJA

Saturnia in Vulcania prečkata vse Indije sveta v razkošju, udobnosti in nagli ter tudi najboljšo službo v Evropi. Posebne cene za tiste, ki želijo. Več novosti na teh motorih, ki jih vključijo plovniki bazen v drugem razredu.

COSULICH LINE
17 Battery Place, New York

DVA VELIKA IZLETA V LJUBLJANO FRANCOSKA LINIJA

FRENCH LINE

priredil 23. MAJA in 30. JUNIJA 1930

Na slavnem francoskem "PARIS", ki je slovenskim potnikom tako priljubljen zaradi hitrega razreda, ta pravi parnik je v stanju nuditi potnikom vse udobnosti prekomorskega parnika-velikana.

Vsi potniki tretjega razreda bodo nastajali v kablinah z 2, 4 in 6 posteljami. Električna razsvetljava, topla voda in največja čistota.

Izletniki so spremljali izleten in vseh spremljevalcev do Ljubljane ter skrbel za njih obnovo, pri kateri so se vse vrste po njih kusi pripravljene hrane. Ako bo čez dopolnil, se bo potnikom nudila vožnja z avtomobi po Parizu in sploh bo storila Francoska Linija svoje najbolje za udobnost in razvedrilo potnikov, tako na parniku kakor tudi na zemlji.

Za vsa pojasnila teh potovanj se obrnite na —

FRENCH LINE, 19 State Street, New York

SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

MIDTOWN BANK of N.Y. (Prej. Zbiranje) 630-2nd Ave., New York